Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2018. december 15., szombat
LXX. évfolyam
287. (20072.) sz.
Ára: 2 lej
(előfizetőknek 1,13 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

A művelődési minisztérium nem egyezett bele a változtatásba

Újjáépítik a sóváradi kultúrotthont

Ha az időjárás engedi, a tartóoszlopokat és a betonfödémet is kiöntenék az idén

Fotó: Gligor Róbert László

Amíg az időjárás engedi, folytatják a munkát a sóváradi kultúrotthonnál. A több mint kétmillió lejes beruházást egy év alatt meg kell valósítani.

Gligor Róbert László

Októberben érkezett meg a kivitelező cég, hogy elkezdje a sóváradi művelődési otthon felújítását. Mielőtt hozzálátott volna a bontáshoz, egy hét haladékot adott az önkormányzatnak, hogy elbontsa az épületből azt, amit újra tud hasznosítani. Így eltávolították a csempekályhákat, az esővízcsatornákat, a tetőszerkezetet és héjazatot, az öt éve újrapadolt színpadot és annak függönyeit, a hangosító- és világítóberendezéseket, nyílászárókat.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, BIZTOSAN kézhez kapja. Telefon: 0742-828-647

75 éve született Petri György

Nevelésében fontos szerephez jutott a rokonság: anyai ágon a nagyszülők és nagynénjei figyelme, gondoskodása, apai ágon pedig a szétszóródott család tagjainak változatos élettörténetei, amelyek egzisztenciális és történeti tapasztalatokat egyaránt közvetítettek számára. Budán, a Vízivárosban kezdte el iskoláit, majd az ugyancsak budai Toldy Ferenc Gimnázium tanulója lett.

3.

Népzenészek adventi gálakoncertje

Ma este 6 órától a XII. Gyöngykoszorúk gyöngye néptánctalálkozó keretében veszi kezdetét a népzenészek adventi gálakoncertje.

5.

Száz éve született a Nobel-díjas Alekszandr Szolzsenyicin

Száz éve, 1918. december 11-én született Alekszandr Iszajevics Szolzsenyicin Nobel-díjas orosz író, akinek magányos küzdelmeiből születtek meg prófétai erejű írásai, a 20. század talán legerőteljesebb irodalmi művei, amelyekkel a szovjet kommunizmus nyomorúságait és szenvedéseit leplezte le.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

DECEMBER

15., szombat

A Nap kel
7 óra 59 perckor,
lenyugszik
16 óra 35 perckor.
Az év 349. napja,
hátravan 16 nap.

Isten éltesse!

Ma **VALÉR**,
holnap **ETELKA, ALETTA** napja.
ETELKA: Dugonics András alkotása az Etele férfinévből, amely Attila hun uralkodó nevéből módosult.

IDŐJÁRÁS

Havazás lehetséges

Hőmérséklet:
max. 2 °C
min. 1°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. december 14.

1 EUR	4,6540
1 USD	4,1197
100 HUF	1,4376
1 g ARANY	164,1137

Újjáépítik a sóváradi kultúrotthont

(Folytatás az 1. oldalról)

A minisztérium „bekeményített”

Október végén a cég nekiláthatott az épület bontásának, majd jókora gödröket ásott a belsejében, és elkezdte a tartóoszlopok vasbetonozását. Ezek megöntése után következik a betonfödém kiöntése, ezt követően lehet új tetőszerkezetet ácsolni.

A kultúrotthon belsejét átalakítják, belső mosdókat képeznek ki, felújítják a pincerész két termét, de a konyhát is, amelyet azonban ezentúl főzésre nem használhatnak, csak az ennivaló felmelegítésére. Az emeleten hat helyiség van, ezek javítása után itt könyvtárat alakítanak ki, klubot az ifjúság részére, irodahelyiségeket a civil szervezetek számára, valamint egy fal megbontásával rálátást biztosítanak az egyik helyiségből a színpadra, hogy a hangosítást és megvilágítást irányítani tudják, az előadásnak megfelelően. A színpaddal egy szinten van négy terem, ebből egy-egy öltöző és színpadi kelléktartó marad, kettőben a mosdókat alakítják ki.

Eredetileg azt tervezték, hogy a déli cikcakkos falat kibontják és „kiegyenesítik”, de ezt végül nem hagyta jóvá a művelődési minisztérium, mert az egy elmúlt korszak építészeti stílusát jelképezi (!). Mivel az épület közel van az ókori római erődítményhez, a minisztérium semmiféle külső módosítást nem engedélyezett, csupán a kinti illemhely elbontását azzal, hogy helyébe épül fel az ugyanakkora kazánház, amely a padlófűtéshez biztosítja majd a hőenergiát.

Szükségessé vált – még ha egyeseknek nem is tetszik

A lakosság vegyes érzésekkel fogadta az épület bontását, hisz ők építették közmunkával, ami tulajdonképpen kényszermunkát jelentett a szocialista rendszerben – mutatott rá *Biró Csaba* polgármester. Ezek az emberek nem látták, hogy a tetőszerkezet tönkrement, életveszélyessé vált, bármelyik pillanatban beomolhatott volna, pedig már kétszer is kijavíttatta az önkormányzat.

A beruházás értéke 2,3 millió lej, ugyanis a tetőszerkezet sokba kerül, továbbá hogy megkaphassák a tűzvédelmi engedélyt, építeni kell egy 180 köbméteres föld alatti víztároló medencét, ahonnan tűz esetén óránként 80 köbméter vizet tudnak biztosítani az oltáshoz. Továbbá szivattyúházat kell kialakítani, az épületbe tűzcsapokat beépíteni. Ez mintegy 400 ezer lejre rúg, és erről az önkormányzat kell gondoskodjon, de része a teljes kivitelezési költségnek. A község 499 ezer eurót nyert európai forrásokból az épület teljes felújítására.

Újabb szövetség Erdélyben

A Nyugati Szövetség után Észak-Erdély következik

A Máramaros, Szatmár, Szilágy és Beszterce-Naszód megyei közgyűlések, a megyeszékhelyek és több település 2019. január 15-ig útjára indítja az Észak-erdélyi Szövetséget. Céljuk a térség gazdasági megerősítése.

Cătălin Cherecheş ötletgazda, Nagybánya polgármestere a Mediafax tudósítójának elmondta, az Észak-erdélyi Szövetség nem a Nyugati Szövetség megfelelője lesz, mivel nem egy politikai színezetű projekt.

„2019. január 15-éig útjára indítjuk az Észak-erdélyi Szövetséget, a Máramaros, Szatmár, Szilágy és Beszterce-Naszód megyei közgyűlések elnökei, Nagybánya, Szatmárnémeti, Zilah és Beszterce megyeszékhelyek polgármesterei és a négy megye megyei jogú városainak polgármestereinek szövetségét. A cél a román állam megerősítése a térség gazdasági fejlődése által, a fókusz a globális versenyképességre irányul. Nem akarunk a Nyugati Szövetség megfelelője lenni, nem vagyunk politikai színezetű projekt, mi csak Észak-Erdély fejlődését akarjuk. Ezzel a kezdeményezéssel nem csupán regionális vagy országos szinten akarunk kiemelkedni, hanem Európának is valami jót akarunk alkotni, támogatni akarjuk az európai kezdeményezést, hogy például Ukrajnát közelebb hozzuk a stabilitáshoz és egyensúlyhoz” – részletezte a nagybányai elöljáró.

Elmondása szerint nem egy struktúra lesz, amelyben valakit elnökké neveznének ki, hanem kollegiális rendszer; a megtárgyalt projekteket két hétre közvitára bocsátják, és akinek véleménye van, az szavazatával hangot adhat egy informatikai rendszer keretében.

Az ötletgazda egyúttal bejelentette, hogy a projektbejelentőt Bukarestben tartják majd, amit egy brüsszeli bemutatkozás követ.

Cherecheş szerint az új struktúra támogatja a közúti és a vasúti infrastruktúra fejlesztését. Az előmegvalósíthatósági és megvalósíthatósági tanulmányokat saját költségvetésből fogják elkészíteni, ezekre Bukarestből kapnak majd engedélyt, de a stratégiai tervekre közvetlenül Brüsszelből akarnak finanszírozást.

„Az első dolog, amire gondolunk, az egy gyorsforgalmi út vagy egyfajta autópálya Nagybánya és Szatmárnémeti között, amit kiegészítene Nagybánya metropolisövezetének körgyűrűje. Azután folytatnák ezt Felsőbánya felé, egy másik úttal pedig Máramarossziget felé, hogy a kisebb városok is fejlődésnek induljanak. Egy közúti hidat építenénk, ami Ukrajnával kötné össze Romániát, majd elkészülne a Nagybánya–Zilah gyorsforgalmi út, illetve a feljáró az észak-erdélyi autópályára. Közúti és vasúti infrastruktúrát akarunk Beszterce irányába is” – emelte ki Cherecheş.

Hozzátette: ezzel párhuzamosan idegenforgalmi, kulturális, oktatási és sportprojektjeik is lesznek, mint ahogy a szakoktatásra is hangsúlyt kívánnak fektetni.

„Azok is fontos dolgok, amelyeket a Nyugati Szövetséghez csatlakozott kollégáink kigondoltak, és arra számítok, hogy megtörténik Románia informális regionalizálása, és ennek alapját a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődési vágyból létrehozott szövetségek jelentik majd. Hiszem, hogy a lokálpatriotizmus lesz Románia fejlődésének motorja” – összegzett az Észak-erdélyi Szövetség ötletgazdája. *(Mediafax)*

Elhalaszthatják a legelőgazdálkodási terv kötelezővé tételét

A legelőgazdálkodás kötelezővé tételére vonatkozó törvénymódosító javaslattal állt elő a parlament környezetvédelmi bizottságában a kormánypárti (PSD) képviselőcsoport. A 2013-ban megjelent, legelőgazdálkodásra vonatkozó 34-es kormányrendelet – amely kiegészítette a 18/1991-es telekelési törvényt – az uniós támogatás folyósításának kötelező feltételeként jelölte meg a legelőgazdálkodási tervek elkészítését.

Az említett jogszabály azt is meghatározta, hogy 2018. január elsejétől csak azon legelőkre nyújtanak uniós támogatást, amelyekre elkészítették a gazdálkodási tervet. Mivel az országban nem sokan tették meg ezt követően, az idén a határidőt meghosszabbították 2019. január elsejéig. A legutóbbi – bizottsági – javaslat szerint újabb egy évvel tolták ki, vagyis kilátásba helyezték, hogy 2020-tól teszik kötelezővé a tervek meglétét, amit tulajdonképpen az Európai Unió is megkövetel.

Nemcsak a határidőt változtatnák meg a képviselők. A módosító javaslatok között szerepel az is, miszerint 2019-től csak azok a magán- és/vagy jogi személyek kaphatnak legelőgazdálkodási támogatást a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökségen (APIA) keresztül, akik rendelkeznek legelőgazdálkodási tervvel. A másik módosító javaslat szerint azok a szövetkezetek, termelői csoportok, jogi személyek, amelyek direkt szerződéssel bérelnek legelőt egy településen ugyanazon helységű székhellyel, a szerződéskötést megelőzően jogi személyiséggel kell rendelkezzenek, ugyanakkor meg kell legyen legkevesebb a 0,3 számosállat- (UMV) terhelés hektáronként. Az előző jogszabályban egyéves régiséget jelöltek meg, a módosító javaslat szerint csak akkor lehet előbérleti jogot formálni, ha bizonyítják, hogy egy évig a szakterületen gazdasági tevékenységet fejtettek ki.

A legelőgazdálkodási terveket a polgármesteri hivataloknak kell elkészíteniük, amik többek között tartalmazzák mindazon munkálatokat, amelyeket az említett területeken elvégeznek, amivel karbantartják, és ezáltal követhetők a munkálatok, amelyek elvégzésére támogatást nyújt az unió. Annak ellenére, hogy az uniós előírásoknak megfelelően több mint öt éve megjelent törvény kötelezővé teszi a legelőgazdálkodási tervek elkészítését, még mindig vannak települések, ahol nem léteznek ilyen tanulmányok. Ha nem sikerül a plénumban meghosszabbítani a határidőt, az ezekhez a helységekhez tartozó területeken gazdálkodók elesnek az uniós támogatástól. *(v.gy.)*

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Múzsa

SZERKESZTETTE:
KAÁLI NAGY BOTOND
1362. *sz., 2018. december 15.*

Petri György

Barokk elégia

Hitetlen ujjal kockát pörgetünk
eljátszva tétován egy nő hajával –
vagy inkább mintha gömbölyűre-vájt
kövön lesikló víz zuhatagát
osztanánk öt ficánkoló nyalábra,
nyugtalan ujjainkat
bontatlan áramába ártva?

Hogy szikrázott fel páros képletünk?
Mint eshetett, hogy bámész mosolyával
a mozdulatlan nyüzsgésből kivált,
mozdulatlanul helyére talált?
Hogy ötlünk szunnyadó minták nyomára?
Hogy lesz sok néma, szétszórt
pontból beszédes csillag-ábra?

S nem gőggel tölt-e fázós kételyünk,
fülelve tudós homlokráncolással,
mint betegnek zörejlő mellkasát,
önszivünkben az idegen világ
ismeretlen értelmű morajára,
– nem mintha szólna szó, nem
mint hívek a harang szavára.

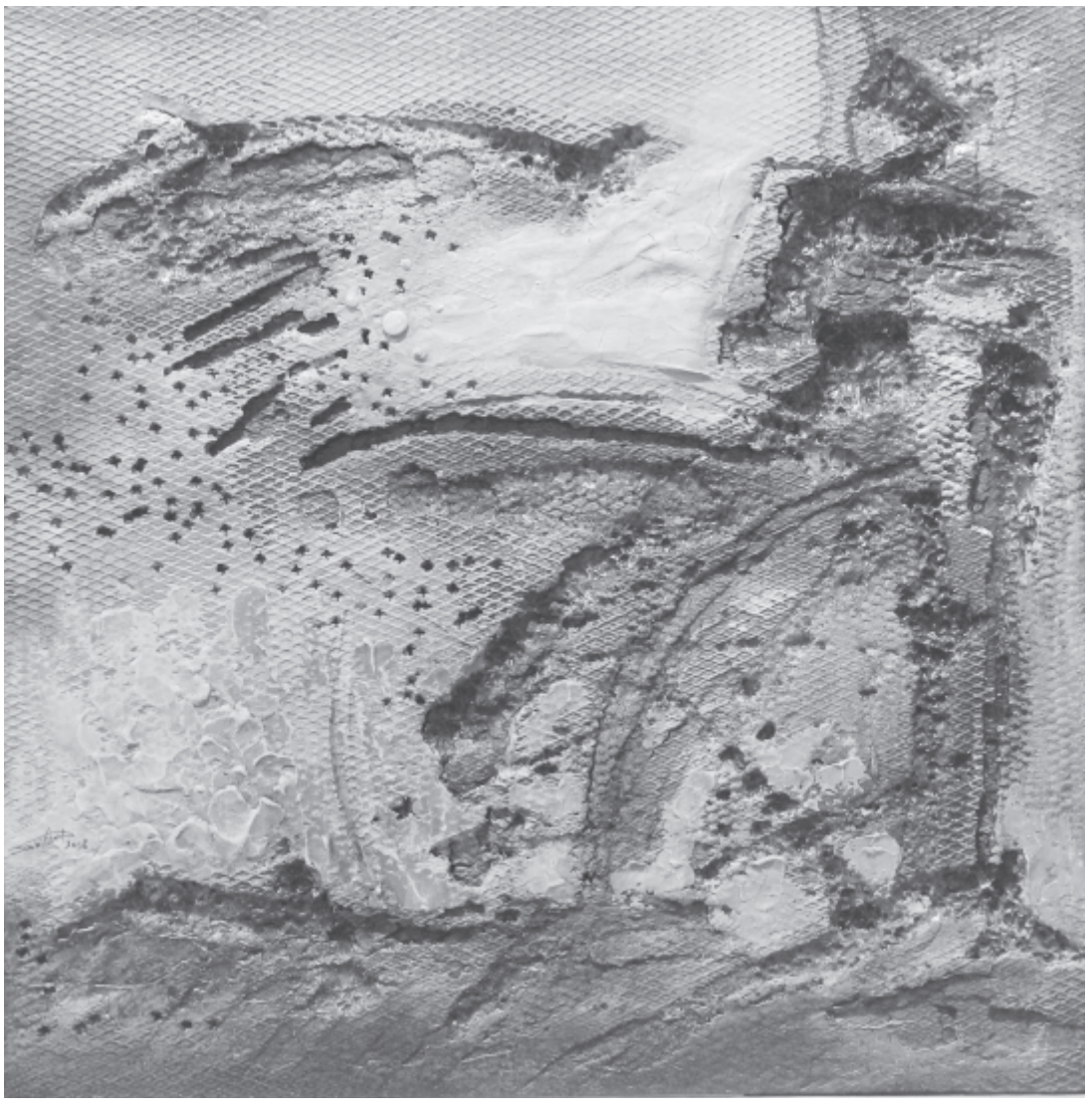

Szabó Árpád: Magvető. Mellékletünket a csíkszeredai Studio 9 alkotócsoport tagjainak munkáival illusztráltuk. Tárlatuk a Bernády Házban látható.
Fotó: Nagy Tibor

Fotó: Nagy Bence

75 éve született Petri György

Petri György, a huszadik század második felének egyik legjelentősebb magyar költője 1943. december 22-én született Budapesten. A család eredete a történelmi Magyarország nemzetiségi sokszínűségét mutatja: szerb, zsidó kereskedők, bunyevác parasztok éppúgy akadnak ősei között, mint sváb, szlovák, morva telepesek. Szülei a mai Vajdaság területén ismerkedtek össze, házasságkötésük után hosszú évekig (1941-ig) Belgrádban éltek, a második világháború idején menekültek Budapestre. 1945 után anyja polgári alkalmazottként a Magyar Néphadseregnél dolgozott, apja, korai haláláig, üzletkötő volt. Nevelésében fontos szerephez jutott a rokonság: anyai ágon a nagyszülők és nagynénjei figyelme, gondoskodása, apai ágon pedig a szétszóródott család tagjainak változatos élettörténetei, amelyek egzisztenciális és történelmi tapasztalatokat egyaránt közvetítettek számára. Budán, a Vízivárosban kezdte el iskoláit, majd az ugyancsak budai Toldy Ferenc Gimnázium tanulója lett.

Több interjújában is megemlíti, hogy viszonylag korán, már 11-12 évesen a költői hivatás foglalkoztatta, bár nem annyira a közlésvágy fordította ez irányba, mint inkább a nyelvben rejlő izgalmas lehetőségek vonzották. Nemzedékéhez képest igen hamar nyílt meg előtte a publikálás lehetősége: első verseit a hatvanas évek legelején az *Élet és Irodalom* és a Kortárs közölte. Ezekkel a művekkel szinte már megjelenésük pillanatában elégedetlen volt (soha nem is engedte újraközölni őket), utólagos kommentárja szerint azért, mert úgy érezte, hogy József Attila nyomait követve olyan úton indult el, amely neki járhatatlannak bizonyult.

Több évig föl is hagyott a versírással, s leérettségizve igen különböző pályaelképzelései támadtak: előbb orvos – jelesül pszichiáter – szeretett volna lenni, ennek érdekében segédápolóként dolgozott Intapusztán, a Benedek István könyve révén Aranyketrecként elhíresült elmegyógyászati intézményben, később pedig a közgazdászi és a jogászi hivatás is csábította. A gimnázium és a végleges pályaválasztás közötti senki földjén segédmunkás is volt az Állami Könyvterjesztő Vállalatnál, korrektori munkákat vállalt, és egyszerű érdeklődőként be-bejárt a pesti Bölcsészkar filozófiaóráira. 1966 őszétől aztán az Eötvös Loránd Tudományegyetem beiratkozott hallgatója lett, magyar–filozófia szakon. Itt különösen Márkus György és Simon Endre filozófiatörténeti kurzusai voltak rá inspiráló hatással. Élete későbbi alakulása szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hogy az egyetemen ismerkedett meg nemzedékének azon csoportjával, amelyik akkoriban az idős Lukács György hirdette „marxizmus reneszánsza” program jegyében kívánt dolgozni. Ez a szellemi választás ugyanis a hatvanas évtized derekán nem csupán igényesebb, a vulgarizált tantételeket felülvizsgáló gondolkodói magatartást jelentett, hanem politikai állásfoglalást rejtett: a marxizmus humanisztikus alapelveit

(Folytatás a 4. oldalon)

75 éve született Petri György

(Folytatás a 3. oldalról)

szembesítette a magát szocialistának deklarált rendszer álszent gyakorlatával.

1966–67 fordulóján zajlott le lírikusi magára találása, ekkor született művei már első kötete anyagának szerves részét alkotják. Ebben a folyamatban számos tényező játszott szerepet, voltaképpeni pályakezdésére visszatekintve a szellemiek közül ő maga rendszerint hármat szokott kiemelni; az egyik 1966-ban kötött barátsága Várady Szabolcscsal, akinek korabeli versei jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy homályosan körvonalazódó költői elképzelése határozottabbá váljon; a másik a világlíra két „konzervatívan modern" nagyságának: Thomas Stearns Eliotnak és Konsztantinosz Kavafisznak fölszabadító hatása – műveik a hatvanas évek folyamán sorra megszólaltak magyarul, főként Vas István, Kálnoky László, Weöres Sándor, Somlyó György tolmácsolásában; a harmadik pedig Dante *Vita nuovájá*nak elmélyült tanulmányozása, ez utóbbi különösen az első kötet, az 1971-ben kiadott Magyarázatok M. számára formájának kialakításában játszott nagy szerepet.

Saját lírikus személyiségének megteremtése-megtalálása nem teljesen párhuzamos politikai, világnézeti pozíciójának változásaival. 1968-ban a katonai intervenció a szocialista rend reformjára készülődő Csehszlovákia ellen minden illúzióját eloszlatta a hazai hasonló tartalmú politikai kísérletek esélyeit illetően, egyik mestere, Márkus György, valamint barátai, Bence György és Kis János kéziratban maradt közös művükben pedig a marxizmus gondolatrendszerének súlyos belső ellentmondásaira irányították a figyelmét. Föladta ugyan a koherens világkép iránti igényét, de nem változtatott azon az elhatározásán, hogy a lírát életformaként műveli. Ezért nem is nagyon szorgalmazta tanulmányai formális lezárását, nem szerzett filozófusdiplomát, hanem az egyetemtől megválva változatos alkalmi munkákból tartotta fönn magát (kérdezőbiztos volt különböző szociológiai vizsgálatokban, név nélkül annotációkat írt a könyvtárosok számára készülő Új könyvek című tájékoztató kiadványba, számos filmben működött közre hol statiszta minőségben, hol karakteres figurák megformálójaként, hol pedig szellemi alkotótársként).

1974-ben látott napvilágot második verskötete *Körülírt zuhanás* címmel, s a kiadás ténye azt jelentette, hogy lírikusi jelenlétét az irodalmi élet irányítói, bár nem valami lelkesen, de eltűrik. Igaz, a költő ekkor még inkább csak áttételesen érzékeltette politikai nézeteinek radikalizálódását, noha nem egy szolidaritási gesztusa a rendszer üldözötteivel, például Haraszti Miklóssal, Kemény Istvánnal, a Konrád–Szelényi alkotópárossal már előrevetítette a későbbi nyílt konfrontációt. Ezt a „patthelyzetet" mindkét fél nehezen viselte, Petri lírája folyamatosságával fizetett érte: a második kötet megjelenése után évekig nem írt verset, a kulturális funkcionáriusok pedig igyekeztek nem tudomást venni a kényelmetlen jelenségről, és arra törekedtek, hogy lehetőleg minél inkább a periférián tartsák.

Az úgy-ahogy rejtett politikai célzásokban, gesztusokban kifejeződő véleménynyilvánítások korszaka 1977-től fokozatosan lezárult; az év januárjában – a Szabad Európa nyilvánosságát vállalva – a költő aláírta azt a nyilatkozatot, amelyben harmincnégy magyar értelmiségi fejezte ki szolidaritását a cseh polgárjogi mozgalommal, a Charta 77 kibocsátóival. Két évvel később egy hasonló jellegű, de jóval szélesebb körű tiltakozó akció aláírói között is ott a neve, közben tevékenyen segítette a szamizdat kiadványokként vállalt kéziratos irodalom (például a Bibó-emlékkönyv) létrejöttét, terjesztését. 1981 végén egyik alapító szerkesztője lett a már stenciltechnikával előállított Beszélő című folyóiratnak, amely a nyolcvanas évek folyamán a legtekintélyesebb szamizdat orgánummá vált.

Az öncenzúra bármily áttételes formáinak felszámolása, a mindent a nevén nevezés elszántsága is közrejátszott abban, hogy a hetvenes-nyolcvanas évek fordulóján ismét megszaporodtak a versei: ezeket azonban az állami könyvkiadás annyi csonkítás árán lett volna hajlandó közreadni, amennyi túlment az észszerű megalkuvás határán, ezért a költő úgy döntött, hogy szamizdat kiadványként jelenteti meg őket, így lett 1981-ben az *Örökhétfő* című kötet az AB Független Kiadó egyik első produktuma. Teljesen mégsem szorult ki az ideológiailag ellenőrzött nyilvánosságból, a hetvenes évek vége felé a jugoszláviai Új Symposion, később a Mozgó Világ, a Magyar Nemzet, a Kortárs közölte néhány versét.

Szigorúan záruló cenzurális tiltás akkor sújtotta, amikor 1984-ben New Yorkban megjelent kötetében (*Hólabda a kézben*) publikálta Leonyid Iljics Brezsnyev halálára írt versét. Politikai és versírói aktivitása kisebb-nagyobb pulzálásokkal folytatódott a nyolcvanas években; újabb verseinek gyűjteményét is szamizdat formában bocsátotta közre 1985-ben *Azt hiszik* címmel. Még a Kádár Jánost leváltó pártértekezlet után is húzódott-halasztódott újbóli föltűnése az állami könyvkiadásban. 1988-ban a Szépirodalmi Könyvkiadó felkérte ugyan válogatott verseinek összeállítására, de a skandalumnak számító versek ebben sem jelenhettek meg, maga a gyűjtemény végül csak 1989-ben látott napvilágot *Valahol megvan* címmel.

A rendszerváltás folyamatában részint megélénkült politikai tevékenysége – részt vett a Szabad Kezdeményezések Hálózata szervezésében, a Szabad Demokraták Szövetsége alapításában –, részint pedig egyre jobban függetlenedett a politikai színtértől, költőként teremtett magának egzisztenciát. Bár 1994 őszén az önkormányzati törvény módosítása miatt kilépett a Szabad Demokraták Szövetségéből, politikai véleményének publikus megfogalmazásáról sem előtte, sem utána nem mondott le, publicisztikáiból, a vele készült interjúkból jól nyomon követhető az állásfoglalása szinte minden fontos aktuális kérdésben.

Xantus Géza: Fényfürdő

Gergely Miklós Csaba: Lélekvesztő

1990-ben a válogatott kötetből elhagyott verseket publikálta *Ami kimaradt* címmel, 1991-ben pedig a Szépirodalmi Könyvkiadó vállalkozott a teljes addigi költői életmű prezentálására. Később a Jelenkor Kiadó gondozta újabb könyveit: a kilencvenes évek termését tartalmazó két kötetét (*Valami ismeretlen*, 1991; *Sár*, 1993), Molière-fordításait (1995) és az újabb életműösszegzést (*Versek*, 1971–1995).

Verseiből, visszaemlékezéseiből öt nagy szerelem képe rajzolódik ki. Fiatalkorában romantikusan végletes érzelmek fűzték Kepes Sárához, aki kapcsolatuk egyik válságos periódusában öngyilkos lett. Első felesége Mosonyi Alíz volt, akitől Anna nevű lánya született. Második felesége, Harsányi Éva fia, Petri Lukács Ádám édesanyja. A politikai aktivitással telt másfél évtized során állhatatos, szívósan leleményes társra lelt, aki Maya néven annyira költői jelenséggé változott a művekben, hogy blaszfémia lenne a polgári névformája szerint említeni. A rendszerváltás utáni időszakban pedig szenvedélyes ragaszkodássá teljesült régi ismeretsége Pap Máriával.

1998-ban bizonyosodott be, hogy garatrákja van. Szervezetét egyre mohóbban emésztette a halálos kór, szellemi integritását azonban a súlyos megpróbáltatások sem kezdték ki: 1999-ben kötetbe szerkesztette a legutóbbi életmű összegzése óta született verseit, amely még ugyanez évben meg is jelent a Magvető Kiadónál *Amíg lehet* címmel. A kötet anyagának lezárása után is rendszeresen publikált verseket főleg a Holmiban (e folyóiratnak az indulása, 1989 ősze óta szerkesztőbizottsági tagja volt), a Jelenkorban, valamint az Élet és Irodalomban.

2000. július 16-án halt meg, temetése július 22-én volt Dunaalmáson: a ravatalnál Réz Pál, a sírnál Várady Szabolcs búcsúztatta. Külső-belső történésekben egyaránt mozgalmas életút rövid összefoglalása ez a biográfia, amelynek érvényességi határait maga a költő jelöli ki egyik kései versében:

„A versen kívül nincsen életem: / a vers vagyok." (Vagyok, mit érdekelne)

Fontosabb díjai, elismerései: 1986 – az Európa Könyvkiadó Nívódíja. 1988 – a Mikes Kelemen Kör Díja (Hollandia). 1989, 1994 – Déry Tibor-jutalom. 1989 – A Jövő Irodalmáért Díj. 1990 – József Attila-díj. 1990 – az Örley Kör Díja. 1991 – Az Év Könyve jutalom. 1992 – a Soros Alapítvány Életműdíja. 1995 – Nagy Imre-emlékplakett. 1995 – Weöres Sándor-díj (Soros Alapítvány). 1997 – Kossuth-díj. 1997 – Nicolaus Lenau-díj. 1998 – Pro Urbe Budapest. 1998 – Üveggolyó rend (Írók Boltja).

A Petőfi Irodalmi Múzeum – Digitális Irodalmi Akadémia honlapján megjelent életrajzot Lakatos András írta.

Turcza László: Paul McCartney álma

Népzenészek adventi gálakoncertje

Ma este 6 órától a XII. Gyöngykoszorúk gyöngye néptánctalálkozó keretében veszi kezdetét a népzenészek adventi gálakoncertje. A Maros Művészegyüttes kövesdombi székházában számos formáció és előadóművész koncertezik, a fellépők sorát az alábbiakban olvashatják.

A *Maros Művészegyüttes zenekara és Kásler Magda*. A Maros Művészegyüttes állandó zenekara, fő hangszerükön kívül valamenynyien játszanak más hangszeren is. Az autentikus népzene művelői, de nyitottak más zenei műfajok iránt is. Kásler Magda az együttes szólistája, aki táncosként, oktatóként és szakmai bizottságtagként is képviseli az autentikus folklórt. Tagok: Moldován Horváth István (zenekarvezető, hegedű), Ficzus László (hegedű), Gyárfás Róbert (harmonika, nagybőgő és klarinét), Bakos Barna (nagybőgő és brácsa), Kisfaludi János (brácsa és cimbalom).

Az *Öves együttes*. Az Öves együttes a moldvai és az erdélyi furulyás és vonós népzene gyűjtésével, tolmácsolásával és népszerűsítésével foglalkozik több mint 20 éve. A nevét a moldvai csángók öves nevezetű körtáncáról kapta.

Moldvai, gyimesi, felcsíki, nyárádmenti dalok szépségét igyekszik megosztani a közönséggel, autentikus népzenét játszik hagyományos hangszerekkel. Az együttes szándéka nemcsak a közönséget szórakoztatni, hanem felkelteni figyelmét kulturális értékeink iránt. Tagjai olyan tevékenységekben vesznek részt, melyek ezt a célt szolgálják. A legsikeresebb rendezvények azok lettek, amelyeken a zenészek, énekesek bevonták a közönséget is a táncba.

Felléptek már számos csángó fesztiválon, városnapi rendezvényen, pusztinai napokon, eleget tettek több meghívásnak a tusványosi nyári egyetemen, a budapesti újbudai napokon, budapesti táncháztalálkozókon, a lipcsei tanzhausfesten, a szegedi hídivásáron, meghívottként a gyimesközéploki, külsőrekecsini és jobbágytelki tánctáborokban, a csűrszínházi napokon, a balatonkenesei és a bajai csángó táborokban, a balatonkenesei balkán táborokban, Németország egyik legnagyobb folkfesztiválján, a Rudolstadt fesztiválon, részt vettek egy svédországi és egy franciaországi turnén, valamint még nagyon sok kulturális rendezvényen. Marosvásárhelyen heti rendszerességgel zenélnek és oktatnak gyermek- és felnőtt-táncházban. Az együttes próbálja visszaadni az énekes és hangszeres népzene eredeti hangzását, stílusát, és megtartani annak funkcióját. Zenéje híven tükrözi a csángó magyarok szomszédságában élő többi etnikum (román, német, zsidó és cigány) népzenéjének hatását. A népzene létezésének egyik alapfeltétele a közösségen kívülről jövő dallamok befogadása, átformálása, illetve annak asszimilálása.

A népművészet mestere, *Horváth Elek prímás*. A magyar népzene egyik meghatározóbb hagyományközlője. Családja évszázadokon át őrizte a reneszánsz korba visszanyúló magyar zenei hagyományt, ő pedig e kincs őrzőjeként vált annak egyik leghitelesebb előadójává és terjesztőjévé. Tudása, megnyerő személyisége által több ezer fiatal ismerte meg a magyar népzene és néptánc hagyományának értékeit. A népművészet mestere, *Csiszár Aladár prímás*. „Ali bácsiról" talán nem túlzás azt állítani, hogy Erdély egyik legnagyobb prímása. Mind a Maros, mind Nyárádmentén ismerik és kedvelik. A magyarországi táncházak és táborok rendszeresen meghívott adatközlője, a jobbágytelki Marosszéki Népzene- és Néptánctábor hegedűoktatója. Csiszár Aladárt a népzenészek is mesterüknek és példaképüknek tekintik.

A *szászcsávási zenekar*. Magja a „Dumnezu" ragadványnevű Jámbor István (prímás), illetve testvére, Csányi Mátyás „Mutis" (bőgős) és sógoruk, Mezei Ferenc „Csángáló" (kontrás) által alkotott együttes. Mindhármukat „Csángáló" nagyapja – a halála után harminc évvel is emlegetett híres prímás, Horvát Mezei Ferenc, a „Vén Kránci" – tanította muzsikálni. Ekként egészül ki a zenekar: „Csángáló" unokatestvére, Mezei Levente „Leves" (prímás), Jámbor István és Csányi Mátyás öccse, Csányi Sándor „Cilika" (prímás) és Csángáló fia, a zenekar fellépésein és hanglemezein kontrán hallható Jámbor Ferenc prímás „Tocsila" (kontra). Fő hangszerükön kívül valamennyien jól játszanak a többi hangszeren is, és általában kiváló táncosok. A szászcsávási zenészek repertoárja rendkívül széles, ennek egyik fő oka, hogy magyaroknak, románoknak és cigányoknak egyaránt muzsikálnak. A népzenészek adventi gálakoncertjén a következő lesz a felállás: Jámbor István, Csányi Sándor, Mezei Alin és Mezei Sándor.

Az adventi koncertre a belépés díjtalan, adományokat őszinte örömmel fogadnak, a közönség által felajánlott összeget a zenészek idősebb nemzedékének segítésére fordítják! *(Knb.)*

Erdély és az erdélyiek

Auguste de Gerando francia történész a széki Teleki Emma grófnővel kötött házassága révén került kapcsolatba Erdéllyel és Magyarországgal. Hamarosan az erdélyi és a magyar történelem szakértőjévé képezte ki magát, elsősorban nagy műveltségű apósa, gróf Teleki Imre hatására, és célul tűzte ki, hogy ezt a nyugatiak számára szinte teljesen ismeretlen és egzotikusnak számító országot megismerteti francia nemzettársaival. De Gerando, a „turistatörténész" valójában hibrid műfajt teremt. Megismerés, megértés, bemutatás. Ha a megismerésen és a bemutatáson lenne a hangsúly, akkor nevezhetnénk a művet útleírásnak. Csakhogy de Gerandónál a megértés igénye a leghangsúlyosabb, az motiválja a másik kettőt. De Gerando nem külföldi utazó, aki az egzotikumot vagy egy hipotézis igazolását keresi utazásai során. Nem is külföldi újságíró, aki ma itt, holnap ott készít cikket, riportot, de mindig kívülálló marad. Ő meg akarja érteni a magyarságot és Erdélyt a maga teljességében, szinkron és diakron módon egyaránt, sőt, kitekintve a várható jövőbeli folyamatok felé is. Műve, az *Erdély és az erdélyiek* így leginkább országismertetésnek nevezhető.

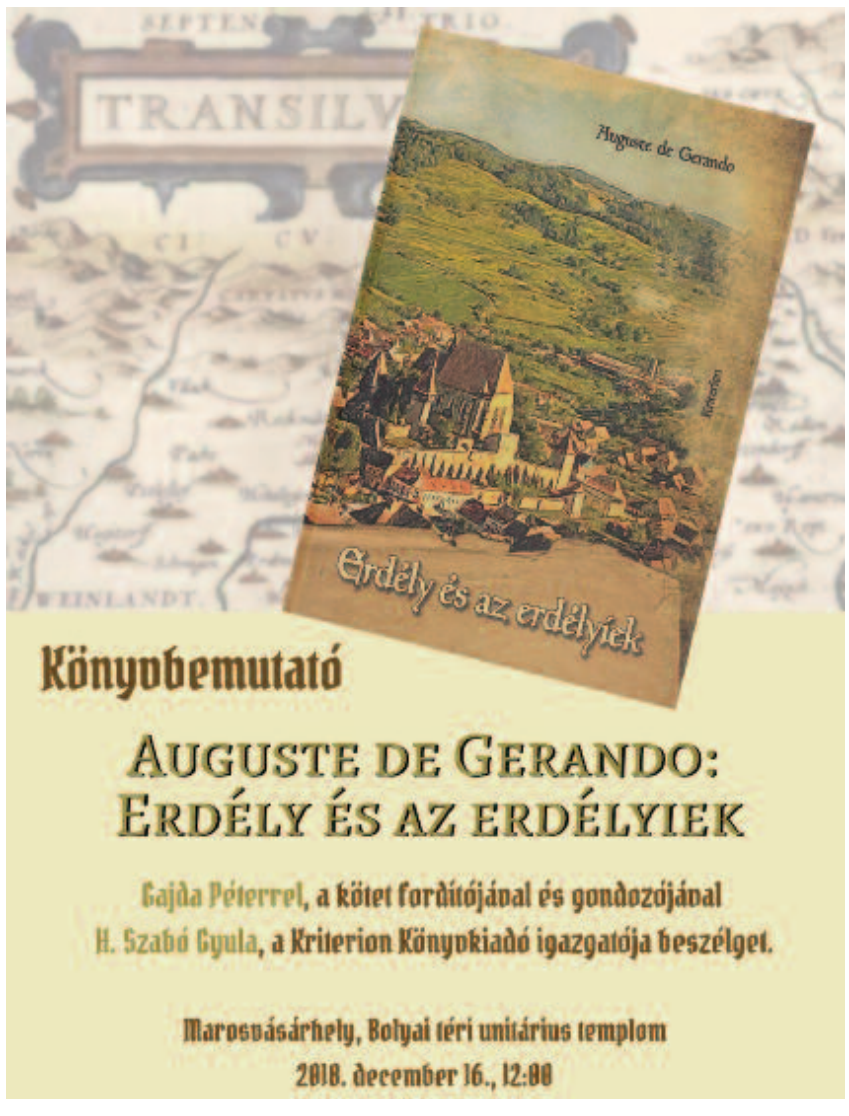

Erdély megismerése során nem elégedett meg a személyes tapasztalatokkal: a lehetőségekhez képest igyekezett alaposan elmélyedni az ország történelmében is. Ami pedig Erdély népeit illeti, azok közül a magyarokat, a székelyeket, a románokat, a szászokat, a cigányokat, az örményeket és a zsidókat mutatja be több-kevesebb részletességgel. Bár ismertetése nem mentes a hagyományos nemzetkarakterológia sztereotípiáitól, mégis értékes a személyes tapasztalatok bősége miatt.

Az 1845-ös első kiadásra alapozó, de az 1850-es második kiadásra is tekintő fordítás ilyenformán 168 éves késéssel szolgáltat elégtételt a '48-as eszmékkel teljes mértékben azonosuló Auguste de Gerandónak.

„Bármennyire is törekedünk ennek a könyvnek a megírása során arra, hogy magunkról egyáltalán ne ejtsünk szót, ne állítsuk magunkat középpontba – legfeljebb néhány apró történet erejéig, amenynyiben azok az ország jobb megismerését szolgálják –, most mégsem tehetjük meg, hogy ne emlékezzünk meg arról, hogy a Gutin-hegység és a kővári hegyek közt, egy Hosszúfalu nevű helyen éltünk néhány éven át.

Legyen szabad legalább egyszer említenünk ezt a nevet, hiszen ezen a településen szinte új hazára leltünk, hiába voltunk földrajzilag távol Franciaországtól. S bármilyen rövid ideig éltünk is itt, ez a korszak életünk legszebb időszakai közé tartozik.

Nem kétséges, hogy kastélybeli életet mindenütt lehet élni: mindenütt lehet jó levegő, lehetnek lovak, könyvek… Azt is el kell ismernünk, hogy nemigen lehetett volna kegyesebb hozzánk a sors: elkerülvén egy teljesen ismeretlen országba, mely olyannyira különbözik a miénktől.

Jobb dolog nem is történhetett volna velünk, mint hogy azon ritka házak egyikébe kerültünk, ahol megőrződött a történelmi múlt visszfénye.

Olyan időket élünk, amikor eltűnnek az igazi különlegességek, és minden egyformává válik. Nekünk azonban megadatott, hogy visszalépjünk néhány évszázadot, s ha csak futólag is, de bepillantsunk abba a világba, melyet egykor atyáink éltek" – írja az 1849-ben tragikusan korán, harmincévesen elhunyt szerző.

Auguste de Gerando

A kötettel december 16-án, vasárnap ismerkedhet meg közelebbről is a marosvásárhelyi olvasóközönség, hiszen déli 12 órától H. Szabó Gyula, a Kriterion Könyvkiadó igazgatója beszélget a könyvről a kötet gondozójával és fordítójával, Gajda Péter székesfehérvári tanárral. A könyvbarátokat a Bolyai téri unitárius templomba várják a szervezők.

Támogatók:
RMDSZ
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával
Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága
Bethlen Gábor Alap

Száz éve született a Nobel-díjas Alekszandr Szolzsenyicin

Száz éve, 1918. december 11-én született Alekszandr Iszajevics Szolzsenyicin Nobel-díjas orosz író, akinek magányos küzdelmeiből születtek meg prófétai erejű írásai, a 20. század talán legerőteljesebb irodalmi művei, amelyekkel a szovjet kommunizmus nyomorúságait és szenvedéseit leplezte le. Az MTVA Sajtóadatbankjának portréja:

1918. december 11-én született Kiszlovodszkban. Anyja nevelte fel, apja még a fiú születése előtt vadászbaleset áldozata lett. Sok minden érdekelte, a rosztovi egyetem matematika-fizika szakát és a moszkvai irodalmi főiskolát párhuzamosan végezte el. Pályáját matematika- és csillagászattanárként kezdte. 1940-ben megnősült, feleségétől, Natalja Resetovszkajától 1972-ben vált el. 1941 októberében behívták katonának, a világháborúban tüzérként szolgált, többször kitüntették. Szabadidejében naplót vezetett, novellákat írt. A katonai elhárítás 1945-ben figyelt fel levelezésére, melyben Sztálint bandavezérként emlegette. Nyolc év kényszermunkára ítélték. Egy Moszkva közeli zárt kutatóintézetben, speciális börtönmunkahelyen tudományos munkát végzett, majd 1950-ben Kazahsztánba került, ahol kőművesként és öntőmunkásként dolgozott a lágerben. Itt „született" műveit emlékezetében rögzítette. Szabadon bocsátása után még három évet kényszerlakhelyen kellett töltenie.

Első fegyveres őrizet nélkül töltött napja 1953. március 5., Sztálin halálának napja volt. A dél-kazahsztáni Kok-Terek falu határáig terjedt a mozgástere. A helyi iskolában matematikát és fizikát tanított, titokban verseket és színdarabokat írt, megszületett első nagyobb lélegzetű regénye, *A pokol tornáca*. 1954-ben engedélyezték, hogy rákbetegségét a taskenti kórházban kezeljék, és állapota jobbra fordult. Közben folyamatosan írt, és az a meggyőződés alakult ki benne, hogy haladékot kapott a sorstól, s ez addig tart, amíg ír, vagyis teljesíti küldetését. Kórházi tapasztalatait a *Rákosztály* című kisregényében dolgozta fel.

A személyi kultusz leleplezése után, 1956-ban rehabilitálták, ismét tanár lett Rjazanyban. 1959-ben alig másfél hónap alatt írta meg kisregényét, az *Ivan Gyenyiszovics egy napját*, amelyet a Novij Mir című folyóiratnak küldött el. A mű 1962-ben, a hruscsovi olvadás idején jelent meg, a saját élményei alapján mutatta be a lágerek rabjainak életét. Egyszerű nyelvezetével és hitelességével megdöbbentő erővel hatott hazájában és külföldön is. Hruscsov 1964-es bukása után már nem közölték műveit a Szovjetunióban.

1967-ben nyílt levélben fordult az írószövetséghez, szót emelt a cenzúra eltörlése mellett, és követelte az ellene indított hajsza leállítását. 1968-ban Párizsban megjelent a Rákosztály és A pokol tornáca. 1969-ben az írószövetség kizárta tagjai közül, Szaharov és mások mellett csatlakozott a szovjet polgárjogi mozgalomhoz.

1969-ben Natalja Szvetlova lett az élettársa, később felesége, egyben titkára és lektora. 1970-ben neki ítélték az irodalmi Nobel-díjat, de nem utazott el Stockholmba, mert attól tartott, hogy nem engedik haza. 1971-ben külföldön jelent meg *1914 augusztusa* című történelmi regénye, amely az orosz vereséggel végződő tannenbergi csatával foglalkozik. 1973-ban Párizsban adták ki *A Gulag szigetvilág* első kötetét (a kéziratot 1968-ban csempésztette külföldre), melyben a munkatáborok és börtönök rendszerét, az áldozatok szenvedéseit tárta fel, támasztotta alá adatokkal, visszaemlékezésekkel. Sajtókampány indult ellene, letartóztatták, 1974-ben hazaárulás vádjával elítélték, majd kiutasították az országból.

Ekkor vette át a Nobel-díjat Stockholmban, egy Zürichben írt röpiratában alkut ajánlott a szovjet vezetésnek: leáll támadásaival, ha lemondanak a nemzetellenes marxizmusról, és teljesítik nemzeti hivatásukat. *Lenin Zürichben* című könyvének 1975-ös kiadása után az Egyesült Államokban, a vermonti Cavendishben telepedett le. Kiadta a Gulag második és harmadik kötetét, 1980-ban két esszét is publikált *(A tölgy és a borjú, A halálos veszedelem)*, és folytatta 1971-ben elkezdett történelmi sorozatát, amelynek összefoglaló címe A *vörös kerék* lett.

Az 1980-as évek közepétől, a gorbacsovi glasznosztynak köszönhetően, művei ismét megjelenhettek hazájában. 1990-ben visszakapta állampolgárságát, 1994-ben hazatért, az Orosz Tudományos Akadémia tagja lett. 1991-ben jelent meg *Hogyan mentsük meg Oroszországot?* című röpirata. A kommunizmust és a kapitalizmust is hevesen bíráló író szerette volna felrázni a „Szent Oroszországot", de az általa javasolt jóindulatú önkényuralomnak, a keresztény-nemzeti rendszernek nem sok híve akadt.

Utolsó éveiben sokat betegeskedett, de továbbra is dolgozott, feleségével összegyűjtött művei 30 kötetes kiadásán munkálkodott. Otthonában halt meg szívelégtelenség következtében 2008. augusztus 3-án. „Szidalmazták és kinevették, istenítették és megvetették. De tisztelői és ellenfelei pontosan tudták, hogy Szolzsenyicin már csupán novelláival és A Gulag szigetvilág című regényével megváltoztatta a világot, és ez tökéletesen elegendő ahhoz, hogy a halhatatlanok közé kerüljön" – emlékezett meg róla halálakor egy moszkvai lap.

2013-ban Oroszországban kiállításon mutatták be hagyatékát. Születésének 100. évfordulója alkalmából a moszkvai Nagyszínházban mutatják be az Ivan Gyenyiszovics egy napja operaváltozatát, amelynek zenéjét Alekszandr Csajkovszkij írta, és amelyet az író fia, Ignat Szolzsenyicin vezényel.

75 éves lenne Jim Morrison

Hetvenöt éve, 1943. december 8-án született Jim Morrison amerikai rockénekes, szövegíró, a Doors együttes önpusztító, lázadó szellemű frontembere. Az MTVA Sajtóadatbankjának portréja.

James Douglas Morrison néven született a Florida állambeli Melbourne-ben. Apja az Egyesült Államok haditengerészetének admirálisa volt, aki képzett zongoristaként gyerekeit is a zene szeretetére nevelte. Jim életének egyik meghatározó élménye volt, amikor ötéves korában, miközben családjával Új-Mexikóban autóztak, szemtanúja volt egy indián munkásokkal telezsúfolt teherautó súlyos balesetének. A megcsonkított holttestek látványa nyomán keletkezett dermesztő félelmét később a Peace Frog című dalában örökítette meg.

Apja foglalkozásából adódóan a család gyakran költözött. Jim középiskolás korában lázadni kezdett az apai szigor ellen, de az olvasást továbbra sem hagyta abba, szorgalmasan írta naplóját, és az érettségire Nietzsche összegyűjtött műveit kérte. Előbb a Floridai Egyetemen tanult, majd beiratkozott a Los Angeles-i Kaliforniai Egyetemre, filmművészet szakra. Verseket írt, és valósággal falta William Blake, Allen Ginsberg és Jack Kerouac műveit. Nem sok kedve volt az iskolához, csak azért fejezte be tanulmányait, mert nem akart részt venni a vietnami háborúban, és a munkához sem fűlött a foga. Bohém életet élt, hónapokig csak konzervbabot és LSD-t fogyasztott.

A rocktörténelem egyik legmeghatározóbb zenekarát, a Doors együttest 1965-ben alapította Ray Manzarek billentyűssel, akit még az egyetemen ismert meg. A formációhoz Robbie Krieger gitáros és John Densmore dobos csatlakozott. A Doors énekese, motorja, sajátos hangulatú szövegeinek írója és előadója a lenyűgöző személyiségű Morrison lett. Névválasztásukat Aldous Huxley Az érzékelés kapui című könyve ihlette, amelyben az író a meszkalinnal kapcsolatos élményeiről számolt be. 1967-ben jelent meg bemutatkozó albumuk, rajta a Light My Fire, amely a slágerlisták élére repítette őket. Morrison sötét líráját, szokatlan, fenegyerekes színpadi viselkedését a csapat egyedi, eklektikus, pszichedelikus zenéjével kombinálták, és a következő években sorra adták ki sikerlemezeiket, rajtuk olyan klasszikus dalokkal, mint a When The Music's Over, a The End, a Break On Through, a Roadhouse Blues és a Riders On The Storm.

Miközben a zenekar uralta a zenei világot, Morrison magánélete és nyilvános szereplései lassan irányíthatatlanná váltak. Alkoholizmusa és kábítószer-függősége rosszabbodott, erőszakos színpadi kitörései miatt több tucat rendőrt és klubtulajdonost haragított magára. Bár fékezhetetlen nőfaló hírében állt, egész életében egyetlen szerelme és múzsája volt, Pamela Courson, akivel viharos és veszekedésektől hangos nyitott kapcsolatban éltek. Leghíresebb románca Patricia Kennealy íróújságíróhoz fűzte, akit kelta pogány szertartás szerint feleségül is vett, de soha nem éltek együtt, igaz, a ceremónia sem számított hivatalosnak. A sorozatos botrányok és magánéleti mélypontok miatt Morrison egyre inkább befelé fordult, az italba menekült. 1969. március 1-jén, egy floridai koncert után színpadi botránya miatt letartóztatták. Az együttes kénytelen volt lemondani esedékes koncertjeit, de egy korábban felvett albumuk, a The Soft Parade mégis biztosította helyüket a slágerlistákon, úgyhogy látszólag minden rendben volt. 1970-ben látott napvilágot a Morrison Hotel és az Absolutely Live. Közben Morrison költői sikerekről ábrándozott, és két kötetet is kiadott. 1970. december 8-án, huszonhetedik születésnapján a stúdióba vonult, és több tucat verset magnóra mondott, ezek alapján született az Amerikai fohász, amelyet halála után, 1978-ban adtak ki a többiek az általuk komponált zenével. 1971-ben dobták piacra az L. A. Woman című korongot, amelyről a Riders of the Storm és a Love Her Madly legjobb korszakát idézte.

Fotó: Frank Lisciandro

A floridai incidens következményei sötét felhőként lebegtek a feje felett. Nyolc hónap börtönbüntetésre ítélték, de óvadék ellenében szabadon bocsátották. Fellebbezett az ítélet ellen, de kérelmét elutasították. Nem akart börtönbe vonulni, elkeseredettség vett rajta erőt, úgy döntött, befejezi rockpályafutását. 1971 márciusában Pamelával Párizsba költözött, ahol irodalommal akart foglalkozni, de erre már nem volt lehetősége.

1971. július 3-án holtan találták a fürdőkádjában, a rendőrség megállapítása szerint halálát szívroham okozta. Mivel halálhírét csak napok múlva hozták nyilvánosságra, ez számos találgatásra adott okot: van, aki úgy véli, a CIA ölette meg, de sokan hiszik, hogy csak megrendezte halálát, és azóta is boldogan, magányosan él valahol. Morrisont a párizsi Pere-Lachaise temetőben helyezték örök nyugalomra, sírja a mai napig a rajongók zarándokhelye.

1991-ben Oliver Stone The Doors címmel nagy sikerű filmet készített, amelyben Val Kilmer formálta meg a legendás zenészt. Morrisonról több életrajzi könyv is megjelent magyarul, és versei is több kötetben láttak napvilágot (A zenének vége, Szeretlek és gyűlöllek, Csörgőkígyó-blues).

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VÁSÁROLOK vagy bérbe veszek 1 ha földet. Tel. 0744-852-002. (13/259-I)

TŰZIFA eladó, 140 lej/m. Tel. 0758-548-501. (4/352)

ELADÓ 3-as váltóeke. Tel. 0745-404-666. (4/344)

MINDENFÉLE

ALKALMAZUNK lakatost termopánműhelybe; C, D kategóriás sofőrt. Tel. 0744-572-889. (20683)

VÁLLALUNK tetőkészítést, -javítást, csatornakészítést, -javítást, beltéri festést. Tel. 0754-317-752. (4/274-I)

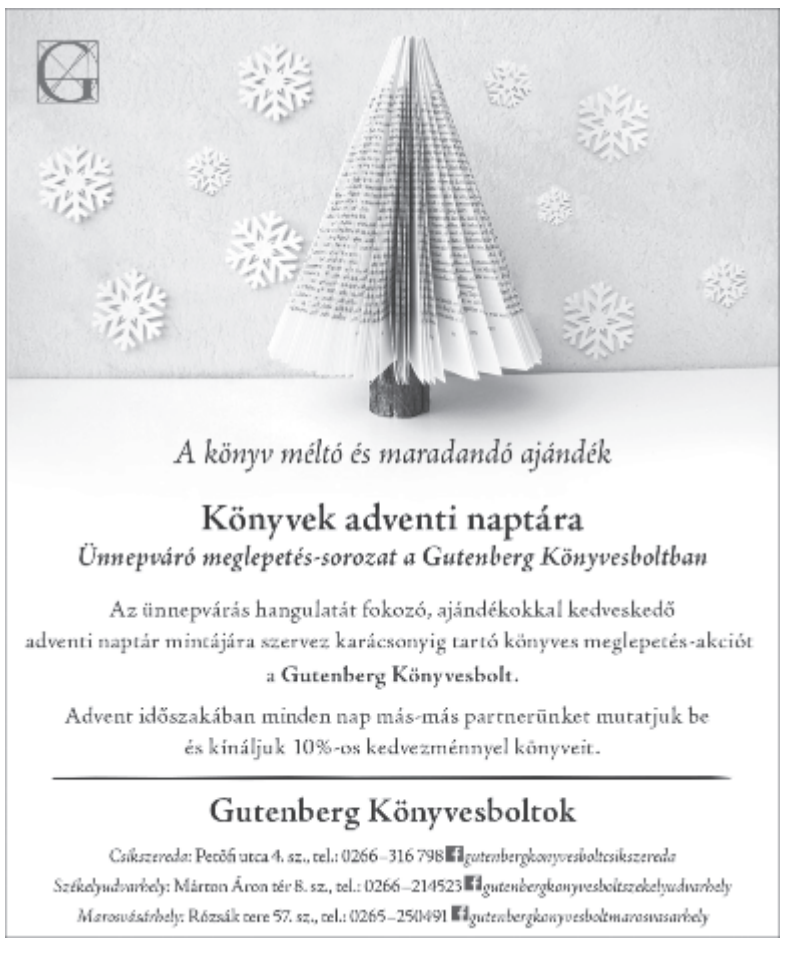

SÍTÁBOR

Az OUTWARD BOUND-SÍTÁBOR azoknak a GYEREKEKNEK szól, akik kezdő vagy középhaladó szinten síelnek. A síoktatást szakképzett oktatók biztosítják, felosztva a résztvevőket csoportokba a sítudásuk szerint. Célcsoport: 9-14 éves iskolások, akik kezdő vagy középhaladó szinten síznek.
Meghirdetett periódusok:
2019. január 2–7.
2019. január 29. – február 3.
2019. február 4–9.
Érdeklődni és iratkozni december végéig az info@outwardbound.ro e-mail-címen vagy a 0769-224-290-es telefonszámon lehet.

MEGEMLÉKEZÉS

Fájdalommal emlékezünk december 15-én a néhai cserefalvi FÜLÖP RÁKHELRE halálának 10. évfordulóján. Szerettei. (mp.-I)

Csillag volt, mert szívből szeretett, s mi úgy szerettük, ahogy csak lehetett. Mégis elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de a szívünkben él, s örökre ott marad! Nem integet többé gyöngéd kis kezed, nem dobog már értünk jóságos szíved. Számunkra te sosem leszel halott, örökké élni fogsz, mint a csillagok.
Megtört szívvel emlékezünk december 15-én ifj. ENGI TIBORRA halálának 9. évfordulóján. Emlékét őrzik bánatos szülei, húga, nagyszülei és keresztanyja, Anikó. (13/321)

Fájó szívvel emlékezünk testvéremre, SZÉKELY VILMÁRA halálának első évfordulóján, és férjemre, MESZESI BÉLÁRA halálának 27. évfordulóján.
„Mert akit igazán szeretnek, annak emléke olyan, mint a távoli csillag: örökkévaló.”
Ibolya. (8/335)

radio.kptv.ro
KPTV THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

Fájdalmunkat nem enyhítik a múló évek,
a mosoly mögött is ott vannak a fájó könnyek.
Gondolatban velünk vagy, bármerre is járunk,
tudjuk, hogy nem jössz, mégis mindig várunk.
Semmi sem a régi, hiányod éget,
szeretnénk még egyszer megölelni téged.
Megfogni a kezed, mikor félelmet érzünk,
kincsként szeretni, ameddig csak élünk.
Mindig közel vagy, mégis oly távol,
mi tudjuk csak, mennyire hiányzol.
Isten akaratában megnyugodva, szomorú szívvel emlékezünk a marosbogáti SOMODI MARGITRA született Baranyai halálának 10. évfordulóján.
Szerettei. (6/284-I)

Nyugodj csendesen, legyen békés álmod,
találj odafenn örök boldogságot.
Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva,
melyet türelemmel viseltél magadban.
De az emlékeddel szívünkben maradtál,
számunkra te soha meg nem haltál.
Szomorú szívvel emlékezünk a marosbogáti BARANYAI ÁRPÁDRA halálának 10. évfordulóján. Szerettei. (6/284)

Szomorú szívvel emlékezünk december 16-án a Dózsa György-i DÁVID JÓZSEFRE halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerető gyászoló családja. (16/366)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a székelyberei születésű
BIRÓ JÓZSEF
életének 86. évében elhunyt Magyarországon. Emléke szívünkben mindig élni fog. Nyugodjon békében!
Keresztleánya, Biró Edit és családja. (1/378-I)

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, nagynéni és jó barát,
ÜRMÖSSY GIZELLA
mindenki Gizi mámája,
a marosvásárhelyi Maros Művészegyüttes
volt táncművésze
életének 75. évében december 13-án hosszú, de méltósággal viselt szenvedés után megtért az Atyához. Temetése Budapesten lesz.
Nyugodj békében, mi soha nem felejtünk el!
Szeretteid. (-I)

Fájó szívvel, megrendülve tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, vő, sógor, rokon, jó barát és jó szomszéd, a székelybósi születésű koronkai lakos,
TŐKÉS JÓZSEF
életének 52., házasságának 27. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése december 16-án, vasárnap 13 órától lesz a koronkai cinteremből. Emléke örökké élni fog. Nyugodjál békében!
A gyászoló család. (sz.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

AZ **ELITE DISPLACEMENT KFT**. felvételt hirdet NÉMETORSZÁGI MUNKÁRA, IDŐSEK ÁPOLÁSÁRA, FELÜGYELETÉRE. Amit biztosítunk: versenyképes fizetés, ingyenes oda-vissza utazás, egészségügyi biztosítás, munkaszerződés, dupla bérezés az ünnepnapokra, teljes körű ügyintézés a munkaviszony idejére. A havi bérből a cég nem von le semmiféle jutalékot. Jelentkezéseket az alábbi telefonszámon várunk: 0757-183-185. (62778-I)

A PC HOUSE MUNKATÁRSAKAT alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretnél csapatunk tagja lenni, jelentkezz most! Amit kínálunk: biztos és kiemelkedő jövedelem. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (63058-I)

A PC HOUSE megbízható friss nyugdíjast alkalmaz ÉJJELIŐRNEK. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (63058-I)

A PC HOUSE felvesz megbízható, minimum B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező SOFŐRT. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (63058-I)

A PETRY CÉG két tapasztalattal rendelkező CSONTOLÓT alkalmaz. Részletek a 0733-990-055-ös telefonszámon. (sz.-I)

Karácsonyi koncert a Keresztelő Szent János-plébánián

December 17-én, hétfőn 19 órától a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a helyi tanács rendkívüli előadásra hív mindenkit a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébániára. Vincze Lilla *Az angyal hozzánk hajol...* című karácsonyi koncertjén fuvolán közreműködik Hole Anna, zongora és vokál Popper Péter. Az EmeRTon-díjas énekesnő immár három évtizede énekel a legkülönfélébb műfajokban. Karrierje a Napoleon Boulevard együttessel indult, egyik legismertebb slágere a Júlia nem akar a földön járni. 2000 óta saját énekiskolát működtet, tanári diplomával rendelkezik. Vincze Lilla templomi koncertjei világszerte ismertek, most Marosvásárhelyen is élőben láthatjuk, hallhatjuk.
A köz-, bel- és külkapcsolati osztály

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal díjazza a teljesítménysportolókat

Az idén 55 jó eredményeket elérő sportolót díjazott a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a 2018-as Maros megyei Sportgálán. Az első tíz felnőtt sportoló egyenként 500 lejes, a legjobb ifjúsági sportolók közül tízen pedig fejenként 300 lejes jutalmat kaptak. Az ígéretes reménységnek tartott 20 gyerek egyenként 250 lejes elismerésben részesült, továbbá az év csapata díját elnyerő legjobb együttes, az Elektromaros 2500 lejes, a VSK ifjúsági kézilabdacsapata pedig 2000 lejes jutalmat vehetett át.

Nem feledkeztek meg a 2018-as év legjobb játékvezetőiről sem. A díjátadóra december 12-én, szerdán 12 órától került sor a marosvásárhelyi sportcsarnokban.

„Büszke vagyok a várost képviselő sportklubok teljesítményére, és 2019-re szép, eredményekben gazdag évet kívánok a sportolóknak. A diákoknak, fiataloknak ajánlom a sportolást, elsősorban a tömegsportokat, mivel ezek szépen, harmonikusan fejlődnek. A teljesítmény mellett ez egy egészséges életforma, amelyet mindenkinek ajánlok” – fogalmazott a polgármester tanácsadója, Claudiu Maior.

A köz-, bel- és külkapcsolati osztály